

Toegankelijkheidsonderzoek

Rapport: Systeemaudit digitale toegankelijkheid website Lias

Onderzoeker Teun, Swink; Renate, Swink; Mirjam, Swink
Datum 2 januari 2025
Opdrachtgever Inergy

Samenvatting onderzoeksresultaat

De website `lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net` voldoet nog niet aan WCAG 2.1 niveau AA. Er zijn 7 van de 50 succescriteria waar één of meer fouten zijn gevonden. In dit document is vastgelegd in hoeverre de website voldoet aan de toegankelijkheidseisen die vastgelegd zijn in WCAG, de Web Content Accessibility Guidelines.

De website `lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net` is onderzocht tussen 2 en 17 juni 2024. De hercontrole is uitgevoerd op 2 januari 2025. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de evaluatiemethode WCAG-EM. Meerdere toegankelijkheidsproblemen zijn al opgelost, maar de techniek voldoet nog niet aan alle onderzochte succescriteria. Dit rapport vormt de basis om verder te werken aan toegankelijkheid. Voor dit deelonderzoek is alleen de techniek gecontroleerd. Dit rapport en het rapport deelonderzoek content bepalen gezamenlijk in welke mate de website voldoet. Tevens kunnen de twee rapporten gezamenlijk gebruikt worden in de toegankelijkheidsverklaring.

De meest opvallende bevindingen uit deze audit zijn:

- De structuur van de content is op sommige pagina's lastig te bepalen voor bezoekers die gebruik maken van hulpsoftware. Dit komt doordat niet alle elementen op de juiste manier zijn opgemaakt.

Het onderzoek richt zich specifiek op de toegankelijkheid van de website voor mensen met een functiebeperking, zoals mensen die blind, doof, laaggeletterd zijn of andere functieproblemen hebben. Voor hen is het van belang dat de website technisch en inhoudelijk zo is ingericht dat de site voor hen goed bruikbaar is. Een website optimaliseren voor toegankelijkheid heeft meer voordelen; het maakt de website beter bruikbaar voor iedereen (bijvoorbeeld ook voor mensen die op hun mobieltje kijken in een zonnige omgeving) en het maakt de site beter vindbaar in zoekmachines.

Scope van de evaluatie

Naam website	<code>lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net</code>
---------------------	---

Scope van de website	Binnen de scope van het onderzoek valt: • Alle pagina's op lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net Buiten de scope van het onderzoek valt: • Subwebsite(s) waarbij de HTML en/of het systeem afwijkt van de onderzochte website. • Alle externe systemen en websites waar de onderzochte website met een link naar wordt verwezen.
Conformiteitsdoel	WCAG 2.1 niveau AA
Basisniveau van toegankelijkheid ondersteund	Gangbare browsers en hulpsoftware

Overzicht toetsresultaat

Principe	Voldoende	Onvoldoende	Onbekend
1 Waarneembaar	15	5	0
2 Bedienbaar	15	2	0
3 Begrijpelijk	10	0	0
4 Robuust	3	0	0
Totaal	43	7	0

Leeswijzer

Dit onderzoek is een momentopname. De website kan inmiddels veranderd zijn. De gevonden problemen zijn slechts voorbeelden. Ga daarom bij elk probleem de gehele website na of dit ook op andere plaatsen voorkomt. Dit onderzoek is slechts een steekproef van een aantal pagina's. Er zijn zo veel mogelijk verschillende type pagina's opgenomen in de sample om zo een goede indruk te krijgen van de toegankelijkheid. Let op! Bij het aanbrengen van verbeteringen of wijzigingen op de website/app kunnen nieuwe problemen ontstaan. Succescriteria gemarkeerd met "Niet aanwezig" worden automatisch goedgekeurd. Succescriteria gemarkeerd met "Onbekend" worden niet goedgekeurd.

Uitgebreide toetsresultaten

1. Waarneembaar

1.1 Tekstalternatieven

1.1.1 Niet-tekstuele content (Niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

- Bedieningselementen, invoer: Als niet-tekstuele content een bedieningselement is of gebruikersinvoer accepteert, dan heeft ze een naam die het doel ervan beschrijft. (We verwijzen naar succescriterium 4.1.2 voor aanvullende eisen over bedieningselementen en content die gebruikersinvoer accepteren.)
- Op tijd gebaseerde media: Als niet-tekstuele content op tijd gebaseerde media is, dan leveren tekstalternatieven ten minste een beschrijving van de niet-tekstuele content. (We verwijzen naar Richtlijn 1.2 voor aanvullende eisen ten aanzien van media.)
- Test: Als niet-tekstuele content een test of oefening is die, als ze door middel van tekst gepresenteerd wordt onjuist zou zijn, dan leveren tekstalternatieven ten minste een beschrijving van de niet-tekstuele content.
- Zintuiglijk: Als niet-tekstuele content primair is bedoeld om een specifieke zintuiglijke ervaring te creëren, dan leveren tekstalternatieven ten minste een beschrijving van de niet-tekstuele content.
- CAPTCHA: Als het doel van niet-tekstuele content is om te bevestigen dat content wordt gebruikt door een persoon in plaats van een computer, dan worden tekstalternatieven geleverd die het doel van de niet-tekstuele content identificeren en beschrijven. En er worden alternatieve vormen van CAPTCHA aangeboden gebruikmakend van uitvoermodes voor verschillende soorten van zintuiglijke perceptie om tegemoet te komen aan verschillende functiebeperkingen.
- Decoratie, opmaak, onzichtbaar: Als niet-tekstuele content puur decoratief is, slechts voor visuele opmaak wordt gebruikt, of niet aan gebruikers wordt

gerepresenteerd, dan wordt het op zo'n manier geïmplementeerd dat het genegeerd kan worden door hulptechnologie.

Uitkomst: Voldoende

1.2 Op tijd gebaseerde media

1.2.1 Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.2.2 Ondertitels voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.2.3 Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.2.4 Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.2.5 Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.3 Aanpasbaar

1.3.1 Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4307/01-burgerzaken-en-algemeen-bestuur> staat er onder de kop “Coalitieafspraken” geen content. Een kop moet altijd iets zeggen over de content die eronder staat en mag om die reden dan ook niet opgevolgd worden door een andere kop van gelijk niveau. Het viel ook op dat de kop “Wat heeft het gekost?” niet in hetzelfde section-element staat als de tabel waarover deze kop iets zegt. De relatie tussen deze koppen en de rest van de content is niet duidelijk en moet aangepast worden om te voldoen.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4307/01-burgerzaken-en-algemeen-bestuur> staan visuele koppen, zoals '2.

Gemeentelijke dienstverlening'. Deze tekst is opgemaakt met het em-element in plaats van als kop. Verwijder het em-element en gebruik een gepast h-element.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4349/actuele-ontwikkeling-uitvoering> staan de teksten “Ad 1. De Omgevingswet” tot en met “Ad 3. Macro economische ontwikkelingen”. Die teksten zeggen iets over de onderstaande tekst en moeten aangepast worden om te voldoen. Het gebruik van koppen is hier een oplossing.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4315/programma-overzicht> is relevante informatie niet beschikbaar voor hulpsoftware door het gebruik van `aria-hidden="true"`. Bijvoorbeeld onder de link “Programma 5.2 04. Economische zaken en toerisme” staat nu informatie die niet beschikbaar is voor gebruikers van hulpsoftware. Let bij het oplossen van deze problemen ook op het gebruik van andere ARIA zoals `role="tabpanel"`. Doordat de content met die rol nu verborgen is wordt die niet afgekeurd, maar simpelweg de `aria-hidden` weghalen is niet voldoende. Het advies is om de `role="tabpanel"` en de `aria-labelledby` op diezelfde elementen ook weg te halen.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4363/verloop-reserves-en-voorzieningen-2019-2022> staat een tabel met in de eerste cel op de eerste rij “Bedragen * 1000”. Die informatie geldt nu alleen voor de eerste kolom, maar zou voor alle cellen in deze tabel moeten gelden. Er zijn meerdere oplossingen mogelijk, een daarvan is een uitleg vóór de tabel te plaatsen. In de tweede rij zijn de cellen in de tweede tot en met de laatste kolom niet

opgemaakt als kolomkop die iets zegt over de informatie in cellen in dezelfde kolom.

Het gebruik van `th` is een optie. Het is niet toegestaan om informatie die in één cel hoort te splitsen over meerdere rijen zoals “Stand per 31-12-2015 / 01-01-2016”, “Toe- voeging” en dergelijke. Het is niet toegestaan om alle inhoud in één tabelcel op te maken met `em`. De code in de eerste kolom zegt niet echt iets over de informatie in de rest van de rij, de tekst in de tweede kolom doet dat wel. Dit soort horizontale relaties zijn visueel en moeten een alternatief in de code krijgen. Het advies is dan ook om de tekst in de tweede kolom een relatie met de andere cellen in die kolom te geven. Hiervoor kan zoals ook al in deze tabel gedaan is het `th`-element gebruikt worden in combinatie met het `headers`-attribuut. Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4367/geprognosticeerde-balans-2019-2022> komen soortgelijke problemen voor.

Wanneer een pagina onder één van de menu items in de hoofdnavigatie, bijvoorbeeld 'Paragrafen' actief is, kleurt de achtergrond van het menu item grijs. Deze relatie is niet beschikbaar voor hulpsoftware. Gebruik bijvoorbeeld `aria-current` om deze relatie ook niet-zichtbaar over te brengen.

1.3.2 Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een correcte leesvolgorde door software bepaald worden.

Uitkomst: Voldoende

1.3.3 Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, kleur, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.3.4 Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Uitkomst: Voldoende

1.3.5 Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Uitkomst: Niet aanwezig

1.4 Onderscheidbaar

1.4.1 Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4375/homepage-6-01> staat een stapeldiagram. Het gebruik van kleur is de

enige manier waarop de koppeling tussen de kleuren van de staven en de kleuren in de legenda gemaakt kan worden. Er zijn verschillende oplossingen mogelijk. Het advies is de kleuren zo te kiezen dat deze voldoende contrast met elkaar hebben én die beide kleuren moeten ook voldoende contrast met de achtergrond krijgen. Het contrast tussen de kleuren HEX #CD7D26 en HEX #F75B5B is nu 1:1 terwijl dit minimaal 3:1 moet zijn om het verschil in contrast te laten tellen als visueel middel om deze twee onderdelen te identificeren. Het is natuurlijk ook mogelijk om voor een andere oplossing te kiezen zoals het arceren van één van de twee kleuren. Het feit dat de afbeelding interactief reageert op de muisaanwijzer is (in dit geval) niet voldoende als alternatief voor de eisen van dit succescriterium. De grafiek met rondjes en plusjes voldoet aan de eisen van dit succescriterium als het contrast van de icoontjes in de grafiek aangepast wordt zodat die een contrast van 3:1 of meer hebben met de witte achtergrond. Het staafdiagram naast die grafiek voldoet niet om dezelfde reden als het stapeldiagram.

Advies: Op pagina's <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4316/11-algemene-dekkingsmiddelen>, <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4363/verloop-reserves-en-voorzieningen-2019-2022> en <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4367/geprognosticeer-de-balans-2019-2022> is in de verschillende tabellen kleur gebruikt om informatie beter duidelijk te maken. Dat gebruik van kleur wordt niet afgekeurd omdat de opmaak en de inhoud van de tekst in de linker kolom voldoende is als alternatief voor dit gebruik van kleur. Met het vullen van dit soort tabellen met andere informatie kunnen er problemen ontstaan met het gebruik van kleur in tabellen.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4307/01-burgerzaken-en-algemeen-bestuur> is het contrast tussen de blauwe en zwarte tekst in de tabel meer dan 3:1. Het gevolg is dat er naast een verschil in kleur ook een verschil in contrast is waardoor er voldaan wordt aan de eisen van dit succescriterium.

1.4.2 Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te

stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Uitkomst: Niet aanwezig

1.4.3 Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- Grote tekst: Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- Incidenteel: Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- Woordmerken: Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4316/11-algemene-dekkingsmiddelen> hebben de eerste en de laatste rij een rode achtergrond (HEX #F00000). De witte tekst op die rode achtergrond heeft net niet voldoende contrast om te voldoen aan de eisen van dit succescriterium. Het contrast moet minimaal 4,5:1 zijn en het is nu 4,4:1. Dit komt ook voor op andere pagina's zoals <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4363/verloop-reserves-en-voorzieningen-2019-2022> en <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4367/geprognosticeer-de-balans-2019-2022>.

1.4.4 Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200% geschaald worden zonder verlies van content of functionaliteit.

Uitkomst: Voldoende

1.4.5 Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- Aanpasbaar: De afbeelding van tekst kan visueel aangepast worden aan de eisen van de gebruiker;
- Essentieel: Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Dit onderzoek richt zich op de techniek van de website, zodoende is dit succescriterium niet onderzocht.

1.4.10 Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels.

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Uitkomst: Voldoende

1.4.11 Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- Componenten van de gebruikersinterface: Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- Grafische objecten: Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4328/inleiding> is heeft de menuoptie 'Algemeen' een andere achtergrondkleur (HEX #D9D9D9). Dit is gedaan om visueel duidelijk te maken dat dat menuonderdeel actief is. Het probleem is dat het contrast tussen dit kader en de witte achtergrond met 1,4:1 niet voldoende is om voor alle gebruikers goed zichtbaar te zijn. Er moet een verandering komen die een contrast heeft van meer dan 3,0:1 om aan de eisen van dit succescriterium te voldoen. Het is bijvoorbeeld een optie om de tekst van het actieve menuonderdeel vetgedrukt te maken of te onderstrepen. Het is ook een optie om een donkere lijn om het grijze kader te plaatsen. Dit probleem geldt ook voor de optie 'Inleiding' in het actieve menu en komt voor op bijna alle andere pagina's zoals <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4329/missie-en-visie>, <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4375/homepage-6-01> en <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4367/geprognosticeerde-balans-2019-2022>.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4329/missie-en-visie> is gebruik gemaakt van een aangepaste indicator van de toetsenbordfocus op de knoppen om de aanvullende content uit te klappen. De achtergrond van de plus wordt lichtgrijs (HEX #F7F7F7) in plaats van wit. Die verandering heeft met 1,1:1 niet voldoende contrast om goed zichtbaar te zijn. Het advies is om op deze knoppen de standaard toetsenbordfocus van de browser naar voren te laten komen.

1.4.12 Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar minstens 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar minstens 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatieren van letters) naar minstens 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatieren van woorden naar minstens 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze stijleigenschappen voor tekst in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Uitkomst: Voldoende

1.4.13 Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- Sluiten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- Aanwijsbaar: Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- Aanhouden: De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: De visuele weergave van de aanvullende content wordt beheerd door de user agent en wordt niet aangepast door de auteur.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4375/homepage-6-01> staan naast het eerder genoemde cirkeldiagram twee staafdiagrammen en een lijngrafiek. In al die drie componenten komt er aanvullende tekst in beeld als de muis op bepaalde onderdelen staat. Dat gedeeltelijk transparante blok met witte tekst is niet aanwijsbaar en dat moet wel mogelijk zijn om te voldoen aan de eisen van dit succescriterium. Dit probleem komt ook voor op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4381/06-sport-en-cultuur>. Om dit te zien moet op die pagina wel eerst de optie “Saldo” geactiveerd worden.

2. Bedienbaar

2.1 Toetsenbordtoegankelijk

2.1.1 Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: Wanneer bij een schermgrootte van 1280 bij 1024 pixels ingezoomd wordt tot 200% dan verdwijnt op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4381/06-sport-en-cultuur> de lijst met links onder het cirkeldiagram. In plaats daarvan komt er boven de kop “Wat hebben we bereikt?” een keuzelijst met het label “Kies je pagina” in beeld. Deze keuzelijst is niet bedienbaar met het toetsenbord. Zorg dat interactieve elementen met zowel de muis als met het toetsenbord bereikbaar en bedienbaar zijn. Dit doet zich ook op andere pagina's voor, zoals op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4316/11-algemene-dekkingsmiddelen>, <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4505/inleiding> en <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4349/actuele-ontwikkeling-uitvoering>.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4307/01-burgerzaken-en-algemeen-bestuur> staat een tablist die niet met de pijltoetsen te bedienen is. Het gebruik van `role="tablist"` geeft de verplichting om het voor gebruikers van hulpsoftware mogelijk te maken om de juiste tab te selecteren met de pijltoetsen links en rechts. Op dit moment zorgt het indrukken van de pijltoetsen links en rechts ervoor dat er een andere pagina geladen wordt. De tablist en zijn onderdelen voldoet op dit moment ook niet aan de eisen van succescriterium 4.1.2. Dit komt ook voor op <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4381/06-sport-en-cultuur> en andere pagina's met een ARIA tablist.

Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4328/inleiding> staan afkortingen die als de muis erop wordt geplaatst aangeven wat deze afkorting betekend. Het is op dit moment niet mogelijk om de betekenis van afkortingen zoals "AB", "Wmo" en "OZB" in beeld te krijgen zonder de muis te gebruiken.

2.1.2 Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen. En, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Uitkomst: Voldoende

2.1.4 Enkel teken sneltoets (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- Uitzetten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;

- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijvoorbeeld Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Uitkomst: Voldoende

2.2 Genoeg tijd

2.2.1 Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** De gebruiker kan de tijdslimiet uitzetten voordat die wordt bereikt; of
- **Aanpassen:** De gebruiker mag de tijdslimiet aanpassen voordat deze is verstreken over een bereik van ten minste tien keer de standaardinstelling; of
- **Verlengen:** De gebruiker wordt gewaarschuwd voor de tijd afloopt en krijgt ten minste 20 seconden om de tijdslimiet met een eenvoudige handeling te verlengen (bijvoorbeeld, "druk op de spatiebalk"), en de gebruiker mag de tijdslimiet ten minste tien keer verlengen; of
- **Real-time uitzondering:** De tijdslimiet is onderdeel van een realtime gebeurtenis (een veiling bijvoorbeeld) en er is geen alternatief voor de tijdslimiet mogelijk; of
- **Essentiële uitzondering:** De tijdslimiet is essentieel en verlenging zou de activiteit ongeldig maken; of
- **20 uur uitzondering:** De tijdslimiet is langer dan 20 uur.

Uitkomst: Niet aanwezig

2.2.2 Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knippen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knippering of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen, tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Uitkomst: Voldoende

2.3 Toevallen en fysieke reacties

2.3.1 Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Uitkomst: Voldoende

2.4 Navigeerbaar

2.4.1 Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Uitkomst: Voldoende

2.4.2 Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Uitkomst: Onvoldoende

Bevindingen: De pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4520/portefeuillehouders> bestaat niet. De link naar deze pagina werkt niet, dat is een apart probleem dat opgelost moet worden. Het probleem onder dit succescriterium is dat de 404-pagina met “Home | Jaarverslag 2019” geen geldige paginatitel heeft. Het doel van deze pagina is om duidelijk te maken dat deze pagina niet (meer) bestaat en de paginatitel moet dat doel dan ook duidelijk maken. Het is een optie om de tekst ‘home’ in de huidige paginatitel te vervangen door ‘404 - Pagina niet gevonden’. Op die manier is het doel van deze pagina voldoende duidelijk.

Advies: een pagina als <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4375/homepage-6-01> heeft met “Homepage 6.01 | Jaarverslag 2019” een paginatitel die op een website met voorbeelden als deze niet is afgekeurd. De tekst op deze pagina maakt niet goed duidelijk dat dit een variant van een homepage is die gebruikt kan worden. Het advies is om dat ook in de paginatitel te vermelden. “Homepage variant 6.01 | Jaarverslag 2019” is een titel die beter het doel van de pagina in de context van deze website duidelijk maakt.

2.4.3 Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Uitkomst: Voldoende

2.4.4 Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het linkdoel kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Uitkomst: Voldoende

2.4.5 Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Uitkomst: Voldoende

2.4.6 Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Uitkomst: Voldoende

2.4.7 Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Uitkomst: Voldoende

2.5 Input modaliteiten

2.5.1 Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Uitkomst: Niet aanwezig

2.5.2 Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- Geen down-event: Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of ongedaan maken: De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- Up reversal: Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- Essentieel: Het voltooiën van de functie met het down-event is essentieel.

Uitkomst: Voldoende

2.5.3 Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Uitkomst: Voldoende

2.5.4 Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- Ondersteunde interface: De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- Essentieel: De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Uitkomst: Niet aanwezig

3. Begrijpelijk

3.1 Leesbaar

3.1.1 Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Uitkomst: Voldoende

3.1.2 Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden uit een onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Uitkomst: Niet aanwezig

Bevindingen: Advies: De Latijnse tekst “lorem ipsum” op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4916/toegankelijkheidsverklaring> is bedoeld als model tekst en om die reden niet afgekeurd. In principe zou er voor deze tekst een lang=”la” gebruikt moeten worden om te voldoen.

3.2 Voorspelbaar

3.2.1 Bij focus (Niveau A)

Als een component van de gebruikersinterface de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Uitkomst: Voldoende

3.2.2 Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging, tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van de component.

Uitkomst: Voldoende

3.2.3 Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Uitkomst: Niet aanwezig

3.2.4 Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Uitkomst: Niet aanwezig

3.3 Assistentie bij invoer

3.3.1 Foutidentificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en wordt de fout tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Uitkomst: Voldoende

Bevindingen: Advies: Op pagina <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4315/programma-overzicht> is het mogelijk om de tegels met informatie op deze pagina te filteren. Het invoeren van een tekst als 'q' in het daarvoor bestemde invoerveld heeft op dit moment geen resultaat. Het advies is om er voor te zorgen dat er in dat geval een foutmelding in beeld komt die

duidelijk maakt dat er geen resultaat gevonden is. Let er bij het toevoegen van deze foutmelding ook op dat die aan de eisen van succescriterium 4.1.3 gaat voldoen.

3.3.2 Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Uitkomst: Voldoende

3.3.3 Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Uitkomst: Voldoende

3.3.4 Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt minstens één van de volgende zaken:

1. Omkeerbaar: Verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden.
2. Gecontroleerd: Door de gebruiker ingevoerde gegevens worden gecontroleerd op invoerfouten en de gebruiker wordt de mogelijkheid gegeven om ze te verbeteren.
3. Bevestigd: Er is een mechanisme beschikbaar voor het beoordelen, bevestigen en verbeteren van informatie voordat de verzending wordt voltooid.

Uitkomst: Niet aanwezig

4. Robuust

4.1 Compatibel

4.1.1 Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Uitkomst: Voldoende

4.1.2 Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role) door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden, kunnen door software ingesteld worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Uitkomst: Voldoende

4.1.3 Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Uitkomst: Voldoende

Onderbouwing van de evaluatie

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de evaluatiemethode van het W3C, WCAG-EM. Dit gebeurt grotendeels handmatig door een steekproef te nemen. Voor een quickscan geldt dat we slechts delen uit deze methodiek gebruiken. Ondanks alle zorgvuldigheid en ervaring van de onderzoeker kan het voorkomen dat een probleem niet gesignaleerd is. Houd er rekening mee dat in een volgend onderzoek bepaalde onderdelen anders worden beoordeeld omdat technologieën en hulpsoftware worden doorontwikkeld. Bij het handmatig onderzoek wordt gebruik gemaakt van tools.

Steekproef getoetste webpagina's

- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4916/toegankelijkheidsverklaring>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4880/sitemap>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4328/inleiding>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4329/missie-en-visie>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4375/homepage-6-01>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4520/portefeuillehouders>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4315/programma-overzicht>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4307/01-burgerzaken-en-algemeen-bestuur>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4316/11-algemene-dekkingsmiddelen>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4349/actuele-ontwikkeling-uitvoering>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4357/financien-overzichten>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4363/verloop-reserves-en-voorzieningen-2019-2022>

- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4367/geprognosticeerde-balans-2019-2022>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4381/06-sport-en-cultuur>
- <https://lias-webpub-lias-showcase-test.azurewebsites.net/p4505/inleiding>

Ondersteunende technieken

- CSS
- DOM
- ECMAScript 5
- HTML5
- WAI-ARIA
- SVG

Webbrowsers (useragents) en andere software

Bij dit onderzoek is de volgende software gebruikt:

- Mozilla Firefox 126
- Google Chrome 125
- NVDA 2024.1

Bronnen

- Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology (WCAG-EM) Overview
www.w3.org/WAI/eval/conformance (Engels)
- Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (Geautoriseerde Nederlandse vertaling)
www.w3.org/Translations/WCAG21-nl
- Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology (WCAG-EM)
www.w3.org/WAI/eval/conformance
- Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)
www.w3.org/WAI/intro/wcag
- How to Meet WCAG 2.1 Quick Reference
www.w3.org/WAI/WCAG21/quickref/

Deze rapportage is grotendeels gemaakt met de online evaluatietool van W3C.

Over Swink

Swink adviseert en ondersteunt organisaties in het toegankelijkheidsproces. Door websites en webapplicaties te onderzoeken op toegankelijkheid en procesbegeleiding, advies en trainingen te bieden. Ook repareren we gevonden fouten in de content en maken content zoals pdf's toegankelijk. Zo helpen we stap voor stap jouw organisatie en communicatie toegankelijk te maken.

Hierbij gebruikt Swink met trots de buitengewone kwaliteiten van onze medewerkers met autisme, zodat écht iedereen meedoet!

Klacht

Als u van mening bent dat de onderzochte website niet voldoet aan één of meer van de getoetste toegankelijkheidsrichtlijnen dan kunt u dat bij ons melden. Stuur een e-mail naar info@swink.nl.

Bron: toegankelijkheidsrapport.swink.nl/inergy-las-hercontrole/audit/

Geprint: 2025-06-17 10:53:32 v2.4-011